

Verzonden: 27-4-1977

Onderwerp: Verslag van de bijeenkomst van vertegenwoordigers van gemeenten met een vestiging van Van Gelder Papier.

Aantal

1 dossier	} I.
2 num. verzameling	
3 gem. secretaris	
4 aanwezigen	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

Plaats: Stadskantoor, b. en w.-kamer

Datum: 14 april 1977

Verslaggever: A.J. Zwikker

Aanwezigen: Voor de gemeente Amsterdam: de heer B. van der Waal, hoofd bureau voor het bedrijfsleven;
 voor de gemeente Franeker : de heer C.L. Keun, loco-secretaris;
 voor de gemeente Heerde : de heren Tj. Faber, burgemeester, A.L. Bouman, wethouder voor onderwijs, sociale zaken, sport, cultuur en jeugdzaken en J. Ballast, gemeente-secretarie;
 voor de gemeente Leeuwarden: de heer G.F. Eijgelaar, wethouder voor economische zaken en bedrijven;
 voor de gemeente Renkum : mr. H. Horst en de heer A. Vanhaelen (Algemene Zaken);
 voor de gemeente Rotterdam: drs. H. Polhuis (Economische Zaken);
 voor de gemeente Velsen : drs. J. Reehorst, burgemeester en drs. A.F. Kouthoofd (Economische Zaken);
 voor de gemeente Wormer : de heren P.M.G.P. Janssens, burgemeester en J.T.M. van der Stoop (Algemene Zaken);
 voor de gemeente Apeldoorn: de heren R. Krol, wethouder voor financiën en werkgelegenheid, mr. F.K. Wiemans gemeentesecretaris, drs. F.W. van Aggelen (Stedebouwkundige Dienst voor de Oost-Veluwe), Tj.J. Grozema en A.J. Zwikker (Volkshuisvesting en Werkgelegenheid c.a.)

De heer Krol opent de vergadering en heet de vertegenwoordigers der diverse gemeenten welkom. Hij houdt een korte inleiding. Uit contacten met een aantal gemeenten met een vestiging van Van Gelder Papier is de wens naar voren gekomen om deze bijeenkomst te beleggen, aldus de heer Krol.

Doel van de bijeenkomst is: informatie-uitwisseling, inventarisatie van de plannen die de verschillende gemeenten hebben en bezien of het mogelijk is dat de gemeenten gezamenlijk de Raad van Bestuur en de Ministers van Economische en Sociale Zaken benaderen.

De heer Krol stelt voor dat de vertegenwoordigers der diverse gemeenten in het kort de gerezen problemen bij de binnen hun gemeenten gevestigde bedrijven van Van Gelder Papier aangeven.

Ten aanzien van de vestiging Apeldoorn deelt de heer Krol mee dat de situatie verre van rooskleurig is. Het gaat om ruim 600 arbeidsplaatsen, inclusief de overhead. Hij noemt een aantal activiteiten, die de gemeente Apeldoorn heeft ondernomen naar aanleiding van de moeilijkheden bij Van Gelder Papier, waaronder het geregeld overleg met de plaatselijke directie, met de Raad van Bestuur, de Ondernemingsraad, de Vakorganisatie, de H.I.D. Arbeidsvoorziening en de opgebouwde contacten met E.Z. en So.Za.

vervolg op blad: 2

Bijlagen: (gespecificeerd)

De plaatselijke ondernemingsraad heeft inmiddels 4 alternatieven ingediend, waarvan er één in overweging is genomen door de Raad van Bestuur. Honorering van dat alternatieve plan betekent handhaving van + 250 arbeidsplaatsen. Of het echter tot die honorering komt wordt sterk betwijfeld. Op 20 april is er een gesprek tussen de Raad van Bestuur en de Vakbonden. Het in dat gesprek aan de orde te stellen O.V.A.-plan resulteert waarschijnlijk voor die sector in een collectieve ontslagaanvraag voor Apeldoorn, aldus de heer Krol.

Velsen

De heer Reehorst ziet op korte termijn niet teveel problemen t.a.v. de vestiging in Velsen. De schade zal zich waarschijnlijk beperken tot enkele tientallen ontslagen. Op langere termijn (2 à 3 jaar) wordt de situatie t.a.v. de krantenpapierdivisie (in Velsen-Noord) minder rooskleurig i.v.m. vestiging Renkum. De vestiging in Velsen-Zuid hangt nauw samen met de vestiging in Wapenveld. De heer Reehorst vraagt zich af wat de oorzaken zijn van de problemen bij Van Gelder Papier. Hoe zit deze zaak. Er zijn structurele problemen, nl. afname, de concurrentie in de papierindustrie en de grondstoffenproblematiek. Het is zinnig de gehele papierindustrie te bezien. Hij plaatst vraagtekens bij het management van Van Gelder Papier. Waarom verkeert Van Gelder Papier in grote moeilijkheden en waarom de andere papierfabrieken niet in die mate? De heer Reehorst acht het zinvol de papierindustrie in z'n totaliteit te bezien. Hij vraagt zicht voorts af wat de gemeenten nu nog kunnen doen; zou daar graag enig inzicht in krijgen. De gemeenten krijgen beperkte informatie. Als gemeenten is het alleen mogelijk te sturen. Suggereert zelf dat in ieder geval getracht moet worden te voorkomen dat de gemeenten met de Van Geldervestigingen tegen elkaar worden uitgespeeld. Wat denkt Apeldoorn hiervan.

Renkum

De heer Horst deelt mede dat de problemen v.w.b. de vestiging in Renkum grotendeels zijn opgelost i.v.m. de nieuwe vestiging. O.V.A.-operatie oplossen door vervroegde pensionering. Zullen geen ontslagen vallen.

Rotterdam

De contacten die de gemeente Rotterdam met zijn Van Geldervestiging onderhoudt dateren van december 1976, aldus de heer Polhuis. Hij reikt een bijlage uit met een overzicht van de contacten en/of activiteiten van de gemeente Rotterdam inzake Van Gelder Papier.

De plannen voor Rotterdam zien er erg zorgelijk uit. Er zullen + 200 arbeidsplaatsen wegvallen en 30 overplaatsingen naar Leeuwarden. De plaatselijke ondernemingsraad had een alternatief ingediend wat handhaving betekende van 170 arbeidsplaatsen. Is echter afgewezen door de Raad van Bestuur.

Dinsdag jl. is een tweede plan bij de Raad van Bestuur ingediend, wat neerkomt op het behoud van 123 arbeidsplaatsen.

De heer Polhuis resumeert in het kort het nieuwe herstructureringsplan. Willen de gemeenten iets doen, dan zullen zij zich gezamenlijk moeten wenden tot de Raad van Bestuur, aldus de heer Polhuis.

E.Z. dient niet alleen het strikt rendabele aspect te bezien, maar ook het sociaal aspect.

Wormer

De heer Janssens: de vestiging van Van Gelder in Wormer levert al jaren problemen op. Echter op korte termijn niet al te grote moeilijkheden (37 arbeidsplaatsen in de overhead sector).

De beslissing omtrent de Van Geldervestiging in Wormer is op termijn gesteld, aldus de heer Janssens. Waarschijnlijk zullen in het najaar (al) voorstellen worden gedaan inzake de vestiging in Wormer.

De heer Janssens toont zich een voorstander van een onderzoek naar de situatie in de totale Nederlandse papierindustrie.

Momenteel verdringt de asbestproductie in Wormer de papierproductie.

Asbest kan op dezelfde machines als papier worden vervaardigd en is wel rendabel. Wormer heeft onlangs een machine voor verwerking van oud papier gekregen.

Komt echter wel (te) laat.

De heer Janssens plaatst eveneens vraagtekens bij het management.

Heerde (Wapenveld)

De heer Faber: de Van Geldervestiging in Wapenveld heeft in het verleden geen problemen gekend. Wel terugloop in arbeidsplaatsen door mechanisering. Momenteel heeft ook Wapenveld moeilijkheden. Het betreft 650 arbeidsplaatsen.

De heer Faber deelt mede van de ondernemingsraad te hebben gehoord dat een Fins bedrijf de vestiging in Wapenveld wil komen bekijken. Begint op een joint-venture te lijken.

De heer Faber heeft weinig vertrouwen meer in management Van Gelder, mede gezien de diverse directiewisselingen.

Daarom ministeries van Economische en Sociale Zaken betrekken bij plannen Raad van Bestuur inzake joint-venture/afstoting.

De Raad van Bestuur heeft medegedeeld dat indien niet voor 1 juli 1977 het bedrijf is ondergebracht, toch zal moeten worden overgegaan tot een (gedeeltelijke) sluiting. Maar dan geleidelijke afbouw.

De heer Faber benadrukt tenslotte nog eens het meespelen van de regering (Ec. en So.Zaken) in de onderhandelingen. Morgen (15 april) zal hierover weer een (brand) brief uitgaan aan de desbetreffende ministeries.

Leeuwarden

In Leeuwarden zijn er sinds jaren problemen, terugloop personeel door niet vervullen van vacatures en overplaatsing naar Apeldoorn.

De heer Eijgelaar geeft een kort overzicht van de besprekingen met de plaatselijke ondernemingsraad en de Raad van Bestuur. Twee jaar geleden, zou de vestiging naar de helft worden teruggebracht; na een gesprek met de heer Hebly is niet overgegaan tot ontslag maar naar natuurlijk verloop. Het aantal arbeidsplaatsen is sindsdien gestabiliseerd op 300.

Op dit moment wordt overwogen weer (grote) investeringen te plegen. Vestiging in Leeuwarden draait weer redelijk goed sinds een half jaar.

Grootste problemen denken we wel gehad te hebben, aldus de heer Eijgelaar.

Om het nodige inzicht hierin te krijgen en in de algehele problematiek rond de Van Geldervestigingen pleit de heer Eijgelaar ook voor een gesprek met Raad van Bestuur.

Amsterdam

De heer Van der Waal: problemen al sinds 1971 aanwezig. Zijn toen al vragen in de Kamer over gesteld. Deelt mee dat vertrouwen in management Van Gelder enigszins geschokt is.

Hij vraagt zich af waar de beslissingsbevoegdheid berust. Ligt die voor een groot deel niet buiten Nederland?

115 arbeidsplaatsen staan ter discussie. Het gerucht doet de ronde, aldus de heer Van der Waal, dat het hoofdkantoor verplaatst wordt. Binnenkort zal hierover een gesprek worden belegd.

Franeker

De vestiging in Franeker kent weinig problemen aldus de heer Keun. Evt. ontslag zal zich beperken tot 11 personen. Toch wel van belang voor een kleine gemeente. De heer Keun toont zich verheugd over de hier belegde bijeenkomst. Zijn vertrouwen in de Van Gelder-leiding is eveneens geslonken. De heer Krol vermoedt dat de plaatselijke directies ook slechts mondjesmaat worden ingelicht. Daardoor wordt het geheel een duistere aangelegenheid. Geeft een gevoel van onmacht.

De heer Krol merkt op dat de papierfabriek Van Houtum en Palm ook in moeilijkheden dreigt te geraken.

Hij concludeert dat het merendeel der aanwezige gemeenten vraagtekens zet bij het management Van Gelder.

Wat betreft benadering van de Ministeries van Economische en Sociale Zaken, deelt de heer Krol mede dat een Apeldoornse delegatie op 15 april a.s. een gesprek zal hebben met de heer Molkenboer van Economische Zaken, waarbij de Van Gelder-problematiek, speciaal t.a.v. de vestiging Apeldoorn, aan de orde zal worden gesteld.

De heer Van Aggelen geeft in het kort de inhoud weer van de gesprekken die op ambtelijk niveau zijn gevoerd met vertegenwoordigers van economische en sociale zaken. Hij toont zich bevreesd dat gemeenten t.o. elkaar worden uitgespeeld.

Sluiting/niet sluiting van Van Geldervestigingen zal consequenties hebben voor de andere Van Geldervestigingen. Lange termijn visie ontbreekt.

Het is een erg onoverzichtelijk geheel, een soort "pionnenspel".

Structuuronderzoek zou meer duidelijkheid kunnen verschaffen, doch Van Gelder kan daar niet meer op wachten. Betekent nog meer verlies.

In contacten met Sociale Zaken is ook gesproken i.v.m. sanering over poolvorming. Sociale Zaken heeft daarvoor begrip getoond. Trachten een stuk werkgelegenheid te creëren.

De heer Polhuis vraagt zich af of de evt. ontslagen bij Van Gelder apart in een "pool" komen, of worden hierin alle werklozen opgenomen. Krijgen de ontslagenen bij Van Gelder voorrang?

Hierover is nog geen duidelijkheid.

De heer Janssens: welke normen worden gehanteerd bij de beoordeling van de suggesties/ideeën. Het vervangen van de plaatselijke directies betekent een gunstigere onhandelingspositie voor Van Gelder. Een vervangende directie is niet zo "bedrijfsverbonden". Houdt waarschuwing voor ons in, aldus de heer Janssens. Hij pleit nog eens voor een onderzoek naar de moeilijkheden in de totale papierindustrie.

Het onlangs verschenen Mac Kinsey-rapport is slechts een analyse van de huidige situatie. De papiermarkt als zodanig is niet beoordeeld.

De heer Reehorst deelt mede dat de heer Provo terugkomt in de Raad van Bestuur. Gemeenten dienen hem gezamenlijk te benaderen.

Hij vraagt zich af of het zin heeft de algemene vergadering van aandeelhouders bij te gaan wonen, zodat wat meer inzicht kan worden verkregen. Is een dergelijke vergadering openbaar?

De heer Faber: in heel Europa is "papiersituatie" weinig rooskleurig. Als voornaamste oorzaak is hiervoor aan te voeren het gebrek aan grondstoffen.

Export wordt bemoeilijkt door heffingen die de exporterende landen hierop leggen. Grondstoffen worden vastgehouden/opgeslagen.

Benadrukt nog eens de onduidelijke positie van Van Gelder in vergelijking tot andere papierproducenten.

De heer Faber stelt voor als gezamenlijke gemeenten een aandeel van Van Gelder in handen te krijgen om actief aan de algemene vergadering van aandeelhouders te kunnen deelnemen.

Hij waarschuwt nog eens voor het gevaar van uitspelen van gemeenten tegen elkaar.

Afgesproken wordt vervolgens een werkgroepje in het leven te roepen dat een gesprek dient voor te bereiden met a) de Raad van Bestuur en b) Economische en Sociale Zaken.

Gesprek onder b kan worden aangevraagd in overleg Apeldoorn E.Z./So.Za. van morgen (15 april), aldus de heer Reehorst.

Het werkgroepje zal bestaan uit de heren Janssens, Ballast, Polhuis, Van Aggelen en Grozema.

Afgesproken wordt voorts dat het gesprek in Den Haag zal worden gevoerd door één vertegenwoordiger van elk der gemeenten.

Taak van de werkgroep is het voorbereiden van het gesprek met Raad van Bestuur en Ministeries van Economische en Sociale Zaken.

Voorts in het werkgroepje o.m. bezien: contact met G.A.B.'s inzake herplaatsingsmogelijkheden en bijwonen aandeelhoudersvergadering.

Vraag is of het zin heeft om te pleiten voor het instellen van een structuuronderzoek voordat Van Gelder maatregelen neemt.

Conclusie: het valt echter niet te verwachten dat Van Gelder de sanering zo lang uitstelt.

De besluiten op 20 april te nemen zijn door hier aanwezige gemeenten niet meer te beïnvloeden.

De heer Krol: een gesprek tussen de gemeente Apeldoorn en de Nederlandse Vereniging van Papierfabricanten inzake het structuuronderzoek is inmiddels gepland.

Op de vraag of de vakorganisaties nog gesteund dienen te worden voor het op 20 april te houden gesprek, antwoordt de heer Reehorst dat bij gebrek aan gegevens nog geen duidelijk standpunt kan worden ingenomen. We kunnen op dit moment noch een positief, noch een negatief standpunt innemen.

De aanwezigen besluiten het volgende perscommuniqué over deze bespreking te verstrekken:

PERSCOMMUNIQUE

Op donderdag, 14 april 1977 zijn vertegenwoordigers van de gemeenten waar Van Gelder Papier vestigingen heeft in het stadskantoor te Apeldoorn bijeen geweest om gezamenlijk de problematiek rondom Van Gelder te bespreken.

Onderwerpen van gesprek zijn geweest:

- ondernomen en te ondernemen individuele activiteiten van de gemeenten;
- onderlinge samenhang van de problematiek in de verschillende gemeenten en de eventuele invloed hierop van de ontwikkelde alternatieven door commissies uit het personeel van de Apeldoornse en Rotterdamse Van Gelder vestigingen;
- ontwikkelingen lange termijn Van Gelder Papier;
- de taak van het Rijk m.b.t. de ontwikkelingen bij Van Gelder Papier en de papierindustrie i.h.a.

Uit het overleg is in de eerste plaats naar voren gekomen de grote bezorgdheid van de gemeentebesturen over de mogelijke gevolgen voor de betrokken werknemers in de verschillende Van Gelder-vestigingen.

Verder is daaruit versterkt naar voren gekomen de noodzaak van een gezamenlijk optreden, met name t.a.v. de langere termijn visie op het Van Gelder concern en de papierindustrie in z'n totaliteit in Nederland. Met name dient ook meer inzicht verkregen te worden in de samenhang van de meer korte termijn problematiek in de verschillende Van Gelder-vestigingen; zulks mede in relatie tot de recent aangedragen alternatieven.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

Op korte termijn zullen gesprekken worden aangevraagd met de voltallige raad van bestuur van Van Gelder en in aansluiting daarop met de Ministers van Economische en Sociale Zaken.

Deze gesprekken zullen worden gevoerd door één delegatie met één vertegenwoordiger van iedere gemeente.

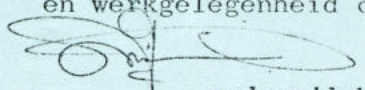
De voorbereiding van dit overleg is in handen gegeven van een ingestelde werkgroep waarin zitting hebben vertegenwoordigers van de gemeenten Apeldoorn, Heerde, Rotterdam en Wormer.

Apeldoorn, 14 april 1977.

De gemeentebesturen van Amsterdam,
Apeldoorn, Franeker, Heerde, Leeuwarden,
Renkum, Rotterdam, Velsen en Wormer.

Apeldoorn, 27-4-1977

Afdeling volkshuisvesting
en werkgelegenheid c.a.

vervolg op blad: